

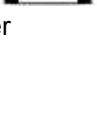

Truck Totals and Periods celková dodávka v období

 aid only

Note: All deliveries after May 12, 1945 based on post-Lend-Lease **Milepost Agreement** to build up Siberian stockpiles for Soviet attack on Japan. **Veškeré dodávky po 12.5.1945 byly připraveny pro útok na Japonsko**

Podle Amerických statistik

U.S. Sources

 AMERICAN AID ²	posláno	ztraceno	dodáno
M3/M3A1 Light Tank 	1.676		
»Stuart« M5 »Stuart«	5		
M24 »Chaffee«	2		
Total Light Tanks ²	1682	443	1239
M3 Medium Tank 	1.386		
»Lee« M4A2 Medium Tank »Sherman« 	2.007		
(75mm) M4A2 Medium Tank »Sherman« 	2.095		
(76mm) Total M4A2 ²	4102		
Total Medium Tanks ²	5374	417	4957
M26 	1		
115			
M31B2 ARV 	100		
M15A1 MGMC SPG AA 	1.000		
M17 MGMC SPG AA 	650		
T48 SPG »SU-57« M18 Tank Destroyer 	5		
via 			

	52		
M10 3in GMC TD			
	342		
M2 Halftrack			
	2		
M3 Halftrack			
	421		
M5 Halftrack			
	413		
M9 Halftrack			
Total Halftracks²	1158	54	1104
Universal Carrier T16	96		
	3.340	228	3112
			
M3A1 Scout Car			
LVT	5		

Exports from June 22,1941 to September 20,1945 vývoz od 22. června-20.září 1945

Item-položka		Lend- Lease exports	Total exports ¹	zasláno	ztraceno na cestě	Odkloněn na cestě	Na cestě 20 září ,1945
Trucks- nákladní	¾ ton	25,240	25,240	24,564	78	598	0
	1½ ton	153,415	159,494	148,664	6,660	1,826	2344
	2½ ton	190,952	193,603	182,938	4,300	1,130	5235
obojživelná	2½ ton amphibious	589	589	586	3	0	0
	5 ton and over	852	858	814	0	0	44
	special purpose	2,792	2,792	2,784	8	0	0
Truck tractors w/o trailer vozidla nebo trailery	těžká	1,941	1,960	1,938	6	0	16
Trucks Subtotal-mezisoučet		375,781	384,536	362,288	11,055	3,554	7,639
Jeeps	¼ ton 4x4	47,993	48,993	43,728	3,657	1,378	230
	amphibious	3,510	3,510	3,510	0	0	0
Trucks & Jeeps Subtotal- mezisoučet		427,284	437,039	409,526	14,712	4,932	230
Ordnance service vehicles	Field Repair trucks	1,543	1,543	1,534	9	0	0
	Tank recovery units	130	130	130	0	0	0
	Tank	655	655	629	26	0	0

transporters

Motor Vehicles Total- součet vozidel	429,612	439,367	411,819	14,747	4,932	7,869
Motorcycles-Motocykly	35,170	35,170	32,200	1,870	11	0
Track-laying tractors –dráhové tahače	8,071	8,074	7,570	253	11	0

Procuring Agency-získávající působnost	Item Group	Quantity
Ordnance Department-zbrojní ministerstvo	Trucks (excluding Jeeps) mimo jeepů	383,588
	Jeeps	53,066
Quartermaster Corps-proviantní sbory	Fork Lift and Warehouse Trucks –skladišřová a vidlicová vozidla	920
Corps of Engineers-ženijní vojska	Cranes and Shovřla –jeřáby a bagry	823
	Tractors (all types) traktory všech typů	8,999

. SHRNUTÍ:

Ze západní polokoule byla zasláno: 17,500,900 dlouhých tun z toho 16,429,800 dl. tun (94 procent) posláno ze Spojených států.

dodávky do Sovětského svazu ze západní polokoule od 22. června 1941 do 20. září 1945 bylo 98 procent Lend - Lease původu.

Celková hodnota této lodní přepravy je přibližně \$10,200,000,000.

Navíc, zajišťovací služby, jako oceánová doprava na amerických lodích, opravy sovětským lodím, dodávky lodí, přístavní platby, letecký a lodní výcvik pro sovětské posádky pro Lend - Lease byly v hodnotě přibližně \$700,000,000

Lend - Lease Act byl přijatý U.S. Kongresem 11. března 1941. Počáteční záměr Americké vlády byl půjčit či pronajmout zbraně, střelivo, strategické suroviny, jídlo a různé dodávky spojencům v anti-nacistické koalici. V prvních dnech vlastenecké války SSSR, britský ministerský předseda Winston Churchill doručil adresný pozdrav Sovětskému svazu, jako britský spojenec ve válce proti Německu. 23. června 1941, U.S. President Franklin D. Roosevelt řekl na tiskové konferenci, že jeho administrativa je připravená poskytovat materiální podporu SSSR. Dvě slova vůdců okamžitě byla podporována činy. Půjčka a pronájem Sovětskému svazu západními silami byla odsouhlasena v Moskvě 1. října 1945

Půjčka a pronájem putovala do SSSR třemi trasami.

severní (ze Spojených států a Británie přes Atlantik do přístavu Murmansk a Arkhangelsk);

východní (ze Spojených států Pacifikem do Vladivostoku);

jižní (půjčka a pronájem dodávky byly doručeny do sovětských přístavů podél tří přípoju: Írán, prostřednictvím Perského zálivu a dále do SSSR- . V prvních měsících války, kdy Sovětský svaz měl nejtvrďší období, převážná část půjčky a pronájmu byla doručována severní cestou. Koncem listopadu 1941, byla doručena první skupina půjčky a pronájmu tzn. - 79 lehkých tanků M- 3, 59ks Curtis stíhačky, asi 1,000 nákladních vozů a přes 2,000 tun ostnatého drátu – přijela do sovětských přístavů Arkhangelsk a Murmansk. Velká Británie následovala příkladu s tanky Mathilda a Valentine dvě bojové letecké eskadry Hurricane , které se účastnili ihned v říjnu a listopadu 1941 obranných akcí. Před koncem r.1942, polární konvoje křížovaly Arktické moře a Norské moře a podél okraje Barentsovo

moře do Murmanska Byla to tzv.zimní cesta. V prosinci 1942, musela být zastavena tankovací cesta přes Island, z důvodu enormního minového pole mezi Skotskem a Islandem a lodě pluly přímo k Murmansku či Arkhangelsku prostřednictvím Medvezhy Island.

Po jejich příjezdu do Murmanska, byl vyložen náklad a doprovodné lodě tankovaly ve Vaenga Bay z cisternové lodi, která měla nepřetržitou povinnost být na místě.

Arkhangelsk byl větší přístav než Murmansk a lépe vybavený pro příjem válečných dodávek. Pravdou je, že Severní ledové moře zamrzlo v polovině prosince a zůstalo takto uzavřeno až do konce května.

Doplňování paliva-ovlivňující faktor

Doprovodné lodní tankování zůstávalo jako největší bolehlav všech mužů posádek polárních konvojových cest, během celé války. V závislosti na ledové konfiguraci omezovala etapové vzdálenosti cestovní délky od 1,500 k 2,000 námořních mil a na cestu tyto posádky měly 10 - 14 dnů. Zatímco dopravní lodě, jejichž palivové nádrže obsahovaly dost paliva k tomu, aby připluly do Murmanska či Arkhangelska jako po másle, doprovodné lodi musely omezit sebe a to minimálně ekonomickou rychlostí, protože v jejich palivových nádržích bylo sotva dost, pro jednosměrnou cestu, nehledě na zabezpečení náročných nebezpečných cest. Doprovodné lodi musely tak nést dostatečnou zásobu paliva na palubě a to ztěžovalo velice manévrovatelnost. Problém se vyřešil tím, že každý konvoj měl cisternové lodi pro tankování. První takové cisternové lodi k tomu, aby doprovázely polární konvoje byly Aldersdale (hrubé tonáže: 8,402) a Black Ranger (hrubá tonáž: 3,417), obě Britské, později byla stavěna serie výslovně pro doprovázející spojenecké konvoje. Úplně první konvojová cesta ukázala že jediná cisternová loď nebyla dost pro logistickou podporu, proto pozdější konvoje zahrnujly dvě či tři cisternové lodi. V případě PQ-18 konvoje, tam byly dokonce až čtyři cisternové lodi - Ranger a Black Ranger, nesoucí 5,600 tun paliva, plavil se těsně vedle konvoje, zatímco Blue Ranger a Oligarch držel zásobu paliva připravenou mimo trasu u ostrova Špicberky. Nešťastný PQ-17 konvoj byl doprovázený k sovětským břehům se čtyřmi cisternovými loděmi - Ázerbájdžán (velitel: M.I. Pavlov), Donbass (velitel: V.N. Izotov), Aldersdale a Ranger. Tento později narazil na ledovou kru a měl se vrátit do Reykjavíku k opravě. Aldersdale, veterán polárních konvojů a Sovětské cisternové lodi musely "vzít na ramena" dost rezervního paliva k tomu, aby nahradily doprovodnou loď a kromě toho, snášet celou tíhu německých pumových náletů a letadlových torpédových útoků. Po jejich příjezdu do Murmanska či Arkhangelska, doprovodné lodi zůstaly v oblasti speciálně rezervovány pro ně (Vaenga, přístav v Kola Bay, Molotovsk ve White Sea), kde bylo každé samostatné naftové skladiště (Tovarishsh Stalin, Yakov Sverdlov a Roza Luxemburg) a naloženy 2,500 tunami paliva na palubě, čekaly na další konvoje většinou se dřevem.

Ruské cisternové lodi, které doručovaly tekuté palivo a produkty petroleje lodím a letadlům k jejich operacím ze základny Kara Sea a polárním stanicím, byly naloženy 2,500-3,000 tunami oleje a motorové nafty a až 200 barely mazutu na horní palubě, maskované vysokým opevněním. Takto každá Russia - bound cisternová loď byla naplněna produkty petroleje.

Tankové lodi nezůstávaly v přístavech příliš dlouho. Po doplnění zásob a natankování vypluly na moře spolu s dalším konvojem v jakémkoliv počasí a doprovázely prakticky všechny konvoje v roce 1942-1945.

Spojenecké konvoje versus Luftwaffe

Od začátku, trans-atlantická zásobovací cesta „půjčka a pronájem“ nebyla jen nejkratší, ale také nejnebezpečnější pro anti-nacistické koaliční námořníky kvůli blízkosti nacistických základen a letišť umístěných na norském břehu. Věci se zhoršovaly ještě po nacistickém plánu, aby zachycovali konvoje do Murmanska a Kola Peninsula cestou. Uprostřed r. 1941 a později, nacisté postavili řadu letadlových základen, pro jejich pumové útoky a torpédové letouny v Norsku. Němci staví ponorkové základny U-boat. Ba co víc, mohutná Kriegsmarine a síly Luftwaffe- pátá letecká flotila, byla převedena do této části Norska na jaře 1942, jmenovitě: bitevní Tirpitz, těžké křižníky admirál Scheer, Lutzow a admirál Hipper, lehký křižník Koln, dvě flotily torpédoborců a 20 ponorek, které představovaly smrtelné nebezpečí pro konvoje, připluly do arktických přístavů. Tajná letiště byla postavena pro nacistické stíhačky v Arkhangelském Regionu, na White mořském pobřeží (blízko vesnic Megra, Verkhnyaya Zolotnitsa a Pogorelets).

Konvoje si musely těžce vybojovat průchod vodami Atlantiku, pod těžkými bombami Luftwaffe. V r. 1942, prakticky každý konvoj trpěl ztrátami, následkem nepřátelských ponorek

a letadlových útoků. Přeprava oleje, benzínu, stejně jako výbušnin a jejich součástí, byla zvláště nebezpečná pro posádku. Němci, Američtí a Britští námořníci vědomě podstupovali rizika, aby dopravili drahocenné válečné dodávky pro sovětské spojence. Po tom všem produkce benzínu s vysokým OČ byla jedna ze sovětských ekonomických zúžení, od předválečných dob. Dokonce v předvečer války, sovětské letecké síly, se svými požadavky na letecký benzin B - 78, byly uspokojeny jen 4%. Přes válečné roky, Spojené státy, Velká Británie a Kanada dodávala do Sovětského svazu napříč Atlantikem, asi 2,586,000 metrických tun leteckého benzínu a lehkého benzínu.

Trans-atlantická cesta odpovídala za 22.7%, a severní námořní dopravní cesta (NSR), za další 2.5% doručení pronájmu, který dosáhl do Murmanska a Arkhangelska. NSR byla otevřená pro ledborci-podporovanou dopravu od června až do října. To ve skutečnosti "zachránilo" program půjčky a pronájmu v létě roku 1942, ihned po tragedii PQ-17. Velká Británie a Spojené státy suspendovaly trans-atlantická doručení později. Němci, ledem-obalená Northern severní námořní dopravní cesta, si stále nechala otevřenou cestičku dodávek strategických a válečných materiálů, před časem polárních nocí.

Příspěvek k vítězství

Uprostřed r. 1943, sovětský zbrojní průmysl, evakuovaný za Ural na Sibiř v prvních měsících války, měl dost síly k tomu, aby produkoval dostatečné množství zbraní a bojové techniky pro armádu v poli. Mezitím, "organizační potíže" na východních a jižních přípojích dodávek, vyřadili tyto cesty na čas z provozu. Poměry válečných dodávek podél těchto cest zapříčinily, že západní cesta nabyla najednou životního významu. Němci, Spojenecká konvojová doprava napříč Northern Atlantikem byla provozována. Dohromady, 41 konvojů z 738 přijelo v době válečných let kolem polárního kruhu, připravujíc 4.2 milionů tun dodávek do Archangelska a Murmanska. Murmansk sám dostal 2,146 A-20C, P-39, P-40, Hurikán a Mustang letadla; 4,198 M-3, M-4, Mathilda, Valentine a Churchill tanks; 138 selfpropelled podpěry palné zbraně; 128 obrněných štábních vozidel a polních vozidel; 276 traktorů; 76 přívěsů; 640ks 37-90-mm dělostřelecké zbraně; 813 radarů; 7,737 rozhlasových stanic; 971 bateriových mobilních stanic; 62 tankových opravářských dílen; 870 motorů (dieselových); 1,393 různých benzinových motorů a velké množství jiných dodávek. Sovětská strana odeslala směrem na západ 726 zásilek, jako součást 36 spojeneckých konvojů tzn. asi 1.5 milion tun sovětských exportů (jako strategické materiály - mangan, chrom, azbesty, platina). Na moři, nacisté potopili 38 sovětských a 77 spojeneckých dodávek, plus 18 britských se 7.5% dodávek vezených na Russia-bound polárních konvojích a ztratily (ve srovnání s atlantickou konvojovou ztrátou průměrem 0.7%). Pro rekapitulaci programu výsledků půjčky a pronájmu celkově, Sovětský svaz dostal, přes válečné roky, 21,795 letadla, 12,056 tanky, 4,158 obrněných vozidel, 7,570 traktorů, 8,000 protiletectkých a 5,000 protitankových děl, 132,000 strojních-zbraní, 472 milion dělostřeleckých nábojů, 9,351 palubních přístrojů do letadel, zákaznický přizpůsobených do Soviet-made stíhaček, 2.8 milion tun produktů petroleje, 102 zaoceánské suché nákladní lodi, 29 cisternových lodí, 23 mořské vlečné lodi a ledborce, 433 bojové lodě a haxny, stejně jako mobilní mosty, vybavení železnice, letecké radar. vybavení, a mnoho jiných položek.

.Učenci a historici se rozcházejí ve výdajích „půjčky a pronájmu“ a v doručení zásilek ve Velké Vlastenecké Válce- Great Patriotic War Sovětskému svazu. Jedna věc je jistá, - bylo to v Arktidě, kde vzniklo bojové partnerství a ideologické rozdíly nemohly zničit zrod společné cesty. Sovětský svaz našel v době potřeby spojence, kteří nabídli pomocnou ruku a pomohli zastavit krvavé útoky Wehrmachtu na bojištích r. 1941-1942 a dosáhnout bodu obratu ve válce a přivést k vítězství v květnu 1945.

